FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT MICHAEL B. ELMER

föredraget den 14 mars 1996 *

Inledning

1. Pretura circondariale di Vicenza har i detta mål ställt domstolen tre frågor om tolkningen av rådets direktiv 76/464/EEG av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö [1] (nedan kallat vattenmiljödirektivet) och rådets direktiv 83/513/EEG av den 26 september 1983 om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp [2] (nedan kallat kadmiumdirektivet).

Relevanta gemenskapsrättsliga bestämmelser

2. I vattenmiljödirektivet görs skillnad mellan två kategorier av farliga ämnen, upptagna i ett antal förteckningar som är fogade som bilagor till direktivet. Förteckning 1 omfattar ämnen som är särskilt farliga för vattenmiljön på grund av sin giftighet, svårnedbrytbarhet och bioackumulerbarhet, bland annat ämnet kadmium, som ingår som nr 6 i denna förteckning. Förorening som förorsakas av utsläpp av dessa ämnen skall upphöra.

3. I detta syfte införs genom vattenmiljödirektivet ett system med krav på förhandstillstånd från den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten för utsläpp av ämnen som är upptagna i förteckningen. Enligt artikel 3 i vattenmiljödirektivet skall tillstånd till utsläpp av ämnen som ingår i förteckning 1 innehålla utsläppsnormer för utsläppen och föreskrifter avseende den tidsperiod inom vilken utsläppen kan äga rum. Om utsläpp av ett sådant ämne till de vatten som avses i artikel 1 redan pågår, skall de som är ansvariga för utsläppen uppfylla de villkor som gäller enligt tillståndet inom en särskilt angiven tidsfrist.

4. Det föreskrivs i artikel 6 i vattenmiljödirektivet att rådet skall fastställa gränsvärden i utsläppsnormerna för de olika farliga ämnen som ingår i förteckning 1 samt kvalitetsmål för den vattenmiljö som berörs av utsläpp av de ämnen som ingår i denna förteckning. Rådet skall vidare fastställa begränsningar

* Originalspråk: danska.

1 — EGT nr L 129, s. 23.

2 — EGT nr L 291, s. 1.

av tidsfristerna för när de villkor som har fastställts i tillstånd till redan pågående utsläpp skall vara uppfyllda.

5. Rådet har med hänvisning till artikel 6 i vattenmiljödirektivet utfärdat kadmiumdirektivet, som innehåller gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp. Gränsvärdena och tidsfristerna för tillämpningen av dessa värden har fastställts i bilaga 1 till kadmiumdirektivet. I denna bilaga fastställs olika gränsvärden för olika industrisektorer. Det följer emellertid av fotnoterna 1 och 7 till bilagan att gränsvärdena avseende de industrisektorer som inte ingår i bilagans tabell om det visar sig nödvändigt kommer att fastställas av rådet vid ett senare tillfälle. Under tiden fastställer medlemsstaterna utsläppsnormer för kadmiumutsläpp i enlighet med vattenmiljödirektivet. Sådana normer får emellertid inte vara mindre stränga än det närmast jämförbara gränsvärdet i bilagan.

6. Enligt artikel 6 i kadmiumdirektivet skulle medlemsstaterna inom två år efter anmälan av direktivet, det vill säga senast den 24 oktober 1985, ha satt i kraft de åtgärder som var nödvändiga för att följa direktivet.

Nationell lagstiftning

7. Den italienska regeringen har med stöd av lag nr 428 av den 29 december 1990 om bestämmelser med avseende på uppfyllelsen av skyldigheter på grund av Italiens medlemskap i Europeiska gemenskaperna (1990 års gemenskapslag) utfärdat lagdekret nr 133 av den 27 januari 1992 om industriella utsläpp av farliga ämnen i vatten (nedan kallat lagdekretet). Lagdekretet har bland annat till syfte att genomföra vattenmiljö-och kadmiumdirektiven och avser enligt artikel 1 alla utsläpp av farliga ämnen som tillhör de familjer och grupper av ämnen som är upptagna i bilaga A till lagdekretet, bland annat kadmium. Bilaga B till lagdekretet innehåller gränsvärden för utsläppsnormer för vissa typer av verksamhet.

8. Enligt artiklarna 6 och 7 i lagdekretet skall tillstånd till utsläpp av farliga ämnen sökas hos de lokala myndigheterna. Det görs i bestämmelserna följande skillnad mellan nya och befintliga anläggningar:

Beträffande nya anläggningar skall myndigheterna meddela tillstånd till utsläpp i överensstämmelse med de gränsvärden som har fastställts i bilaga B. Beträffande ämnen, för vilka gränsvärden inte har fastställts i bilaga B, skall myndigheterna meddela tillstånd till utsläpp i överensstämmelse med de gränsvärden som har fastställts i en särskild lag.

Beträffande befintliga anläggningar skall myndigheterna meddela tillstånd till utsläpp för de verksamheter för vilka det har fastställts gränsvärden i bilaga B. För de verksamheter som inte omfattas av bilaga B är inte ordningen med krav på förhandstillstånd till utsläpp tillämplig förrän det enligt artikel 2.3 b i lagdekretet har utfärdats ministeriedekret om gränsvärden. Dessa ministeriedekret hade ännu inte utfärdats vid den i detta mål relevanta tidpunkten.

9. Artikel 18 i lagdekretet innehåller bestämmelser om påföljd för det fall lagdekretets bestämmelser överträds.

Målet vid den nationella domstolen

10. Åklagarmyndigheten har åtalat Luciano Arcaro för att ha brutit mot artiklarna 5, 7 och 18 i lagdekretet genom att utan tillstånd ha genomfört kadmiumutsläpp i floden Bacchiglione. Luciano Arcaro är enligt de uppgifter som lämnats innehavare av en befintlig anläggning som inte bedriver en sådan verksamhet för vilken det i lagdekretets bilaga B anges gränsvärden för utsläpp.

11. Luciano Arcaro har under det förevarande förfarandet gjort gällande att hans verksamhet bedrivs vid en befintlig anläggning, som lagdekretets system med krav på förhandstillstånd till utsläpp inte är tillämplig på förrän det enligt artikel 2.3 b i lagdekretet har utfärdats ministeriedekret med gränsvärden för denna typ av verksamhet. Sådana dekret hade inte utfärdats vid den tidpunkt då talan väcktes.

12. Målet är anhängigt vid Pretura circondariale di Vicenza, som genom beslut av den 22 april 1995 har vilandeförklarat målet för att ställa domstolen tolkningsfrågor. Det framgår av punkt 8 i beslutet om hänskjutande att det enligt den nationella domstolens mening finns skälig anledning att betvivla att de italienska bestämmelserna står i överensstämmelse med gemenskapsdirektivet. Den nationella domstolen har i det avseendet anmärkt att de nämnda bestämmelserna gör att större delen av de befintliga anläggningarna utesluts från det genom lagdekretet införda systemet och att det i samtliga gemenskapsdirektiv som lagdekretet syftar till att genomföra tvärtom förefaller att uttryckligen och på ett precist och tvingande sätt föreskrivas krav på ett uttryckligt förhandstillstånd. Den nationella domstolen hänvisar i det avseendet exempelvis till artikel 1.2 d i vattenmiljödirektivet och till kadmiumdirektivet.

Tolkningsfrågorna

13. Mot denna bakgrund har den nationella domstolen uppmanat domstolen att svara på följande frågor:

"1) Är den i punkt 8 i beslutet om hänskjutande framlagda tolkningen av de gemenskapsdirektiv som syftar till att genomföra lagdekretet riktig?

2) Om den första frågan besvaras jakande, kan då de gemenskapsrättsliga bestämmelserna enligt en riktig tolkning av gemenskapsrätten tillämpas direkt, samtidigt som de nationella bestämmelserna som strider mot dessa inte tillämpas, även om detta skulle kunna försämra berörda enskildas ställning?

3) Om den andra frågan besvaras nekande, finns det då, på grundval av en riktig tolkning av gemenskapsrätten, något annat tillvägagångssätt för att eliminera bestämmelser i nationell lagstiftning som strider mot gemenskapsrätten när en direkt tillämpning av den sistnämnda leder till att berörda enskildas ställning försämras?"

Den första frågan

14. Den första frågan är mycket vitt formulerad, i och med att den nationella domstolen talar om överensstämmelsen mellan "bestämmelserna i lagdekretet och samtliga gemenskapsdirektiv som lagdekretet syftar till att genomföra" och endast "exempelvis" nämner vissa bestämmelser i vattenmiljö-och kadmiumdirektiven. Eftersom det emellertid framgår av beslutet om hänskjutande som helhet att det är tolkningen av dessa två direktiv som är relevant i det förevarande målet, anser jag att domstolen bör begränsa sig till att besvara de ställda frågorna vad beträffar dessa två direktiv.

15. Det följer vidare av en fast rättspraxis att domstolen i ett mål om förhandsavgörande inte är behörig att besluta om huruvida en nationell bestämmelse är förenlig med gemenskapsrätten. Domstolen har dock behörighet att tillhandahålla den nationella domstolen alla gemenskapsrättsliga tolkningsdata som kan göra det möjligt för den nationella domstolen att bedöma förenlighetsfrågan i det mål som den handlägger.[3] Den första frågan skall således formuleras om.

3 — Se senast dom av den 30 november 1995, Gebhard (C-55/94, REG s. I-4165).

16. Genom den första frågan avser den nationella domstolen i själva verket att domstolen skall ta ställning till om de relevanta bestämmelserna i vattenmiljö-och kadmiumdirektiven skall tolkas så, att kadmiumutsläpp, oavsett om det är fråga om nya eller befintliga anläggningar, endast får ske om den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten på förhand har gett tillstånd till detta.

17. Kommissionen anser att denna fråga skall besvaras jakande. Kommissionen sände den 25 juli 1993 en formell underrättelse till den italienska regeringen, i vilken kommissionen gav uttryck för uppfattningen att vattenmiljö-och kadmiumdirektiven inte kan anses vara korrekt genomförda i den italienska rättsordningen genom lagdekretet. Kommissionen har under möten med de italienska myndigheterna utvecklat sina synpunkter. Eftersom de italienska myndigheterna inte svarade på den kritik som framfördes under de nämnda mötena, beslutade kommissionen i december 1995 att sända en kompletterande formell underrättelse till den italienska regeringen.

18. Den italienska regeringen har inte yttrat sig i det förevarande målet.

19. Jag vill framhålla att det framgår av sjätte övervägandet till vattenmiljödirektivet att

"[f]ör att säkerställa ett effektivt skydd av gemenskapens vattenmiljö är det nödvändigt att utarbeta en första förteckning, förteckning 1 ... Varje utsläpp av ämnena bör omfattas av ett förhandstillstånd, i vilket utsläppsnormer fastställs".

20. I artikel 3.1 i vattenmiljödirektivet stadgas vidare att varje utsläpp som kan innehålla ett av de ämnen som ingår i förteckning 1 kräver förhandstillstånd från den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten.

21. Artikel 2 f och 2 g i kadmiumdirektivet innehåller definitioner av begreppen "befintlig anläggning" och "ny anläggning". Denna skillnad har emellertid enbart betydelse för artikel 3.4 i detta direktiv, där det stadgas att medlemsstaterna får meddela tillstånd för nya anläggningar endast om bästa tillgängliga teknik används.

Vad beträffar vattenmiljödirektivet har skillnaden mellan befintliga och nya anläggningar enbart betydelse för artiklarna 3.3 och 6.4 i detta direktiv. Dessa bestämmelser reglerar enbart vilka tidsfrister myndigheterna kan fastställa för när de villkor skall vara uppfyllda som fastställs i tillstånden till utsläpp från befintliga anläggningar.

22. Skillnaden mellan nya och befintliga anläggningar har således enbart betydelse för innehållet i tillståndet men inte för själva kravet på tillstånd. Det system med krav på förhandstillstånd för utsläpp av farliga ämnen som har införts genom vattenmiljödirektivet är således obligatoriskt för alla utsläpp av dessa ämnen, oavsett om det är fråga om utsläpp från en ny anläggning eller från en befintlig sådan.

23. Den första frågan skall således enligt min mening besvaras med att vattenmiljö-och kadmiumdirektiven skall tolkas så, att kadmiumutsläpp, oavsett om detta sker från en ny anläggning eller från en befintlig sådan, endast får ske om den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten har gett tillstånd till detta.

Den andra frågan

24. Med den andra frågan önskar den nationella domstolen i själva verket få klarhet i om vattenmiljö-och kadmiumdirektivens bestämmelser om att utsläpp endast får ske efter förhandstillstånd har direkt effekt, även om den enskildes rättsställning därigenom försämras.

25. Kommissionen har gentemot detta anfört att de relevanta bestämmelserna i direktiven inte har direkt effekt och att de inte kan tilllämpas till nackdel för personer som har företagit utsläpp utan tillstånd, om de inte har genomförts i en medlemsstats nationella rättsordning.

26. För att det över huvud taget skall bli fråga om direkt effekt av direktivbestämmelser som inte har genomförts, krävs det enligt domstolens fasta rättspraxis att bestämmelserna i fråga från innehållsmässig synpunkt framstår som ovillkorliga och tillräckligt precisa. [4] Det måste därför bedömas om bestämmelserna i fråga uppfyller detta krav.

4 — Till exempel dom av den 19 januari 1982, Becker (8/81, Rec. s. 53).

27. Vattenmiljö-och kadmiumdirektiven innebär att det i varje medlemsstat skall utses en behörig myndighet som skall utfärda tillstånd till utsläpp. Den behöriga myndigheten skall i samband med meddelandet av tillstånd fastställa utsläppsnormer för utsläpp av ämnena i fråga i de vattenområden där man önskar företa utsläppen, med hänsyn tagen till de gränsvärden som rådet eller den berörda medlemsstaten har fastställt (se artiklarna 3.2 och 5 i vattenmiljödirektivet). Beträffande utsläpp från befintliga anläggningar skall den behöriga myndigheten inom de av rådet fastställda maximifristerna fastställa en tidsfrist för när de i tillstånden angivna betingelserna skall vara uppfyllda (se artiklarna 3.3 och 6.4 i vattenmiljödirektivet).

28. Enligt artikel 3.3 i kadmiumdirektivet skall de tillstånd som avses i vattenmiljödirektivet innehålla villkor som är minst lika stränga som de som anges i bilaga 1 till kadmiumdirektivet, med undantag för sådana fall då en medlemsstat med hjälp av ett av rådet fastställt kontrollförfarande kan visa kommissionen att de kvalitetsmål som är antagna av rådet uppfylls och fortsätter att iakttas. Omvänt kan den behöriga myndigheten i ett tillstånd föreskriva strängare utsläppsnormer än dem som har fastställts av rådet, om det är nödvändigt för att uppfylla de fastställda kvalitetsmålen.

29. Den behöriga myndigheten förfogar således över ett betydande utrymme för skönsmässig bedömning vid meddelandet av tillstånd till utsläpp. De nämnda bestämmelserna i vattenmiljö-och kadmiumdirektiven är därför enligt min mening inte ovillkorliga och tillräckligt precisa och har således inte direkt effekt.

30. Dessutom har domstolen i en fast rättspraxis [5] fastslagit att ett direktiv inte i sig kan skapa skyldigheter för enskilda. Ett direktiv som inte är genomfört i en medlemsstats nationella rättsordning kan enligt denna rättspraxis inte i sig medföra att enskilda åläggs skyldigheter, vare sig gentemot andra enskilda eller gentemot den medlemsstat som inte har genomfört direktivet i sin nationella rättsordning. Vad beträffar frågan om ådömande av påföljd för överträdelse av direktivbestämmelser har domstolen således fastslagit [6] att ett direktiv

"inte i sig och oberoende av en lag som antagits för dess genomförande kan leda till att straffrättsligt ansvar för personer som handlar i strid med dess bestämmelser uppkommer eller skärps".

5 — Se senast dom av den 14 juli 1994, Faccini Dori (C-91/92, Rec. s. I-3325, punkt 20).

6 — Dom av den 8 oktober 1987, Kolpinghuis Nijmegen (80/86, Rec. s. 3969, punkt 14).

31. Det förevarande målet ger inte anledning att ompröva denna rättspraxis. Såsom ovan har framhållits är de relevanta bestämmelserna i vattenmiljö-och kadmiumdirektiven inte ovillkorliga och tillräckligt precisa och har således inte direkt effekt. Frågan skall således redan av detta skäl besvaras med att de bestämmelser i vattenmiljö-och kadmiumdirektiven genom vilka fastslås att den som är ansvarig för kadmiumutsläpp är skyldig att ansöka om och förvärva tillstånd till detta inte i sig och utan hänsyn till tillämplig nationell lagstiftning i en medlemsstat som har antagits för att införliva dessa bestämmelser kan leda till att straffrättsligt ansvar för överträdelse av bestämmelserna uppkommer eller skärps.

Det tredje frågan

32. Den nationella domstolen önskar genom den tredje frågan i själva verket få klarhet i om nationella bestämmelser som strider mot gemenskapsbestämmelserna kan elimineras i den nationella lagstiftningen.

33. Kommissionen har föreslagit domstolen att besvara denna fråga med att "det ankommer på den nationella domstolen att så långt det är möjligt tolka den nationella lagstiftning som är tillämplig i målet enligt direktivets ordalydelse och syfte, varvid den emellertid skall ta hänsyn till principen att tolkningen, när direktivets bestämmelser inte har genomförts i den nationella rättsordningen, inte kan leda till att straffrättsligt ansvar uppkommer eller skärps för den person som har åtalats".

34. Det förefaller mig som om den nationella domstolen i detta mål egentligen är fullständigt klar över hur den andra frågan skall besvaras, nämligen att bestämmelserna i vattenmiljö-och kadmiumdirektiven inte i sig och utan hänsyn till tillämplig nationell lagstiftning som har antagits för att införliva dessa bestämmelser kan leda till att straffrättsligt ansvar för överträdelse av bestämmelserna uppkommer eller skärps. Frågan skall mot denna bakgrund förstås som en uppmaning till domstolen att föreslå vad den nationella domstolen skall göra för att den nationella rätten skall komma att stå i överensstämmelse med gemenskapsrätten.

35. Det är naturligtvis inte särskilt tillfredsställande för en nationell domstol om denna, eventuellt efter att ha ställt EG-domstolen frågor om tolkningen av relevanta gemenskapsrättsliga bestämmelser, måste konstatera att den nationella lagstiftningen inte står i överensstämmelse med gemenskapsrätten, och att den praktiska konsekvensen av den dom som den kommer att meddela är att förorening av den yttre miljön med farliga ämnen kan förekomma, eftersom de gränser för förorening som de gemenskapsrättsliga bestämmelserna har till syfte att genomföra

inte respekteras i den nationella lagstiftningen. Det är därför i och för sig förståeligt om den nationella domstolen i en sådan situation ställer frågan om vilka möjligheter den har att bidra till att lagstiftningen i medlemsstaten skall komma att stå i överensstämmelse med gemenskapsrätten.

36. De nationella domstolarna har till uppgift att fastställa vad som är gällande rätt och att döma i överensstämmelse med denna. Det ankommer däremot på de politiska organen i medlemsstaten att anta nationell lagstiftning, däribland lagstiftning för att genomföra direktiv. Det är möjligt att det i de olika medlemsstaterna finns bestämmelser och traditioner som är olika vad beträffar frågan om och i vilken omfattning domstolar kan fästa pressens och de politiska organens uppmärksamhet på det rättsläge som fastslås i de domar som de meddelar. Gemenskapsrätten innehåller emellertid inte några bestämmelser om detta och medför således inga begränsningar av de nationella domstolarnas möjligheter att enligt nationell rätt och traditionen i de olika medlemsstaterna på detta område ta sådana initiativ.

37. Den enda möjlighet som gemenskapsrätten erbjuder de nationella domstolarna för att undvika att nationell rätt strider mot gemenskapsrätten i fall då ett direktiv som inte har genomförts i tid inte har direkt effekt är den tolkningsregel som kommissionen har nämnt i sitt yttrande till domstolen.

38. Domstolen har således fastslagit att [7]

"varje nationell domstol vid tolkningen och tillämpningen av nationell rätt skall utgå från att staten har haft för avsikt att till fullo uppfylla de skyldigheter som följer av direktivet i fråga. Som domstolen har fastslagit ... är den nationella domstolen vid tillämpningen av bestämmelser i nationell rätt, oavsett om de är av äldre eller nyare datum än direktivet, skyldig att så långt det är möjligt tolka dem mot bakgrund av direktivets ordalydelse och syfte, för att därigenom uppnå det resultat som eftersträvas genom direktivet och således handla i överensstämmelse med artikel 189 tredje stycket i fördraget".

39. I denna rättspraxis har domstolen preciserat att den nämnda tolkningsregeln skall tillämpas "så långt det är möjligt" för att tolka de nationella lagbestämmelserna i överensstämmelse med gemenskapsrätten. Tolkningsregeln kan däremot inte användas för att i egentlig mening omformulera den nationella lagbestämmelsen. Det skulle vara detsamma som att bakvägen och i strid med artikel 189 i fördraget införa direkt effekt av direktivbestämmelser genom vilka medborgarna åläggs förpliktelser.

40. Den nationella domstolen skall med andra ord tillämpa den av de möjliga tolk-

7 — Se bland annat dom av den 16 december 1993, Wagner Miret (C-334/92, Rec. s. I-6911, punkt 20), och ovannämnda dom i målet Faccini Dori (ovan fotnot 5), punkt 26.

ningarna som gör att den nationella lagbestämmelsen står i samklang med gemenskapsrätten ifall ordalydelsen i den nationella bestämmelsen ger möjlighet till flera tolkningar. Om det däremot enligt lagens ordalydelse inte finns något utrymme för tolkning, i och med att lagen exempelvis klart säger A, kan tolkningsregeln inte användas i strid med lagens ordalydelse för att säga B, även om B (men inte A) står i överensstämmelse med gemenskapsrätten.

41. Kommissionen förefaller vid formuleringen av sitt förslag till hur domstolen skall besvara denna fråga att ha utgått från en vidare tillämpning av tolkningsregeln, vilken tidigare fann visst stöd i domstolens dom i målet Marleasing och inte minst i den danska versionen av denna, där orden "så långt det är möjligt" saknas. [8] Kommissionen föreslår nämligen att det beträffande tolkningsregeln skall uttalas att den nationella domstolen skall "ta hänsyn till principen att tolkningen, när direktivets bestämmelser inte har genomförts i den nationella rättsordningen, inte kan leda till att straffrättsligt ansvar uppkommer eller skärps för den person som har åtalats". Detta tillägg skulle enligt min mening vara nödvändigt om tolkningsregeln verkligen innebar att den nationella lagbestämmelsen vid en "tolkning" skulle fås att överensstämma med det direktiv som inte genomförts i rätt tid, även om den nationella bestämmelsen inte gav anledning till tvivel om tolkningen. En sådan "tolkning" *contra legem* skulle nämligen fullständigt ändra innehållet i den straffsanktionerade bestämmelsen och det av kommissionen föreslagna tillägget skulle då vara nödvändigt för att iaktta principerna *nullum crimen sine lege* och *nulla poena sine lege*.

42. Som påpekats ovan ger tolkningsregeln emellertid inte möjlighet att tolka den nationella lagbestämmelsen *contra legem* utan endast att skapa samstämmighet mellan normerna när den nationella lagbestämmelsen ger utrymme för tolkning. Det av kommissionen föreslagna tillägget är mot denna bakgrund onödigt.

43. Det tillägg som kommissionen har föreslagit är emellertid inte endast onödigt, utan även olämpligt, eftersom det skulle innebära en inblandning i medlemsstaternas strafflagstiftning. Om man kommer fram till en tolkning av en straffsanktionerad bestämmelse på grundval av en gemenskapsrättslig skyldighet eller på grundval av andra tolkningsdata är utan betydelse. Det kan naturligtvis tänkas att den tilltalade har befunnit sig i villfarelse med hänsyn till hur bestämmelsen i fråga skulle förstås. Men detta är inte någon okänd företeelse för strafflagstiftningen i medlemsstaterna, och enligt fördragets ordning ankommer det på de nationella strafflagstiftningarna att fastslå vilken straffrättslig betydelse en sådan rättsvillfarelse skall ha. Gemenskapsrätten kan på sitt nuvarande utvecklingsstadium enbart antas ställa krav på att det i medlemsstaternas lagstiftning inte görs skillnad mellan den straffrättsliga betydelsen av rättsvillfarelse vid överträdelse av rent nationella lagbestämmelser och vid överträdelse av lagbestämmelser som

8 — Dom av den 13 november 1990, Marleasing (C-106/89, Rec. s. I-4135).

antagits för att genomföra gemenskapsbestämmelser. [9]

44. Jag föreslår domstolen att mot bakgrund av vad som ovan anförts besvara den tredje frågan med att varje nationell domstol vid tolkningen och tillämpningen av nationell rätt skall utgå från att staten har haft för avsikt att till fullo uppfylla de skyldigheter som följer av direktivet i fråga. Den nationella domstolen är vid tillämpningen av bestämmelser i nationell rätt, oavsett om de är av äldre eller nyare datum än direktivet, skyldig att så långt det är möjligt tolka dem mot bakgrund av direktivets ordalydelse och syfte, för att därigenom uppnå det resultat som eftersträvas genom direktivet och således handla i överensstämmelse med artikel 189 tredje stycket i fördraget.

Förslag till avgörande

45. Jag föreslår domstolen att mot bakgrund av vad som ovan anförts besvara de ställda frågorna på följande sätt:

1) Rådets direktiv 76/464/EEG av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö och rådets direktiv 83/513/EEG av den 26 september 1983 om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp skall tolkas så, att kadmiumutsläpp, oavsett om detta sker från en ny anläggning eller från en befintlig sådan, endast får ske om den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten har gett tillstånd till detta.

2) De bestämmelser i rådets direktiv 76/464/EEG av den 4 maj 1976 om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö och rådets direktiv 83/513/EEG av den 26 september 1983 om gränsvärden och kvalitetsmål för kadmiumutsläpp, varigenom fastslås att den som är ansvarig för kadmiumutsläpp är skyldig att ansöka om och förvärva tillstånd till detta kan inte i sig och utan hänsyn till tillämplig nationell lagstiftning i en medlemsstat som har antagits för att införliva dessa bestämmelser leda till att straffrättsligt ansvar för överträdelse av bestämmelserna uppkommer eller skärps.

9 — Se i det avseendet till exempel dom av den 21 september 1989, kommissionen mot Grekland (68/88, Rec. s. 2965), av den 10 juli 1990, Hansen (C-326/88, Rec. s. I-2911), och av den 26 oktober 1995, Siesse (C-36/94, REG s. I-3573).

3) Varje nationell domstol skall vid tolkningen och tillämpningen av nationell rätt utgå från att staten har haft för avsikt att till fullo uppfylla de skyldigheter som följer av direktivet i fråga. Den nationella domstolen är vid tillämpningen av bestämmelser i nationell rätt, oavsett om de är av äldre eller nyare datum än direktivet, skyldig att så långt det är möjligt tolka dem mot bakgrund av direktivets ordalydelse och syfte, för att därigenom uppnå det resultat som eftersträvas genom direktivet och således handla i överensstämmelse med artikel 189 tredje stycket i fördraget.